

Салон Книг та культур
Субота 7 травня 2022 року в Люксембурзі

Пан Жак Фор

Якою має бути мирна політика Європи в умовах російської військової агресії проти України?

РЕЗЮМЕ

У своєму вступному слові на конференції президент асоціації Ad Pacem Клод Панталеоні помістив російське вторгнення 24 лютого 2022 року в контекст агресивної політики, яку Росія роками проводила проти України.

Колишній французький дипломат з багаторічним досвідом роботи в якості керівника міжнародних організацій або посла в столицях країн Східної Європи, пан Жак Фор прокоментував причини, які Володимир Путін навів 21 лютого 2022 року на каналах ЗМІ своєї країни для виправдання "спеціальної військової операції" проти України.

Путін стверджував, що він хоче демілітаризувати Україну, хоча це вже було зроблено у великих масштабах після здобуття країною незалежності 1991 року. Україна повернула всі свої ядерні боєголовки і ракети (1300) Російській Федерації відповідно до угоди 1994 року, це також означало закриття значної частини військово-промислового комплексу, розташованого на українській території. Натомість Росія у двосторонній угоді заявила про готовність поважати суверенітет і територіальну цілісність України в наявних кордонах і не втручатися в її економічну та політичну політику.

Угода 1997 року передбачала спільне використання Чорноморського флоту двома країнами. Найкращі кораблі Росія залишила для себе. У 2010 році проросійський президент Янукович, який хотів купувати російський газ за вигідною ціною, подовжив присутність російського флоту в Севастополі та контингенту з двадцяти п'яти тисяч солдатів до 2042 року. За різниці між російською та українською арміями один до двадцяти, Україна не становила загрози для Російської Федерації на 24 лютого 2022 року.

Путін хотів денацифікувати Україну, хоча ця країна з моменту здобуття незалежності демократично обирала своїх президентів, чого не можна сказати про Росію, де Путін перебуває при владі з 2000 року і хоче залишитися там до 2036 року. У своєму історичному екскурсі Путін забуває сказати, що Радянський Союз і гітлерівська нацистська Німеччина були союзниками за пактом Ріббентропа-Молотова до 24 червня 1941 року. Путін не говорить, що серед 22 мільйонів радянських солдатів, загиблих у Другій світовій війні, було близько 8,6 мільйонів українців, які також боролися з нацизмом.

Путін називає Україну нацистською, тому що вона підняла повстання на Майдані, і не змирилася з російською анексією Криму. Український парламент проголосував за усунення президента Януковича з посади, оскільки той хотів економічного партнерства з Росією і пішов проти свого народу аж до розстрілу демонстрантів на Майдані. Путін називає український уряд нацистським, тому що він незаконно повалив його ставленика Януковича.

Крім двох невеликих ультраправих партій, "Свобода" і "Правий сектор", в Україні немає великої правої партії, як у Росії (Ліберально-демократична партія Росії).

На запитання про те, чи несе НАТО відповідальність за російське вторгнення, оскільки Альянс прийняв до свого складу держави Східної Європи, які звільнилися від радянського ярма, Жак Фор пояснив, що кожна з прийнятих країн добровільно попросилася до НАТО, оскільки не відчувала себе захищеною (від Росії). З іншого боку, правильним є й те, що Путін бачить себе об'єднувачем усіх російських земель, як Петро Великий і Сталін до нього, помилково вважаючи росіянами всі пост-радянські території. Путін відмовився приєднатися до пропозицій про партнерство, запропонованих НАТО. На всіх переговорах між Європою або НАТО і Росією у російських парламентарів щоразу спрацьовує один і той самий рефлекс: "Що наше - то наше (росіяни), а що ваше (західне) - то обговорюване". Однак держави, чи то на Заході, чи то на Сході, можуть вільно обирати, чи вступати їм до НАТО. Мінських угод 2004 і 2014 років не було досягнуто, тому що Росія перешкоджала тому, що у двох самопроголошених республіках - Донецькій і Луганській - були проведені вільні вибори.

Путін продовжує стверджувати, що білоруси, українці та росіяни - це один народ; він вважає, що ці різні культури, народи, мови і держави не мають права на існування. Як і за часів царів у другій половині XVIII століття або за часів Сталіна, Путін вважає, що він може окупувати ці землі військовим шляхом, щоб приєднати їх до Росії.

На думку пана Фора, Росія і Європа ведуть боротьбу в Україні, бо остання підтримує український народ, який бореться, щоб захистити свої права як нації, військовим шляхом, постачанням зброї та прийомом біженців у європейських країнах.

Французький дипломат вважає за необхідне допомогти Україні протистояти Росії, якою керують люди, що застрягли у своєму хибному історичному наративі та перебувають під впливом донесень шпигунської служби ФСБ, яка не бачить реальності.

Українці наразі не бачать, як можуть відбуватися мирні переговори, коли Росія не дотримується жодної з угод, укладених з Україною з моменту здобуття країною незалежності.

З європейського боку є явне бажання захистити Україну, не бажаючи повністю розривати відносини з Росією. Жак Фор наголосив, що Путін зацікавлений у поверненні до біполярного світу, тому що він не приймає однополярний світ, який спробують нав'язати американці. Після кожної війни, яку він вів (друга війна в Чечні, проти Грузії, в Сирії, проти України 2014 року), популярність Путіна зростала. Але цього разу, на думку пана Фора, все може бути інакше. В умовах війни, яка затягнеться за часом, населення Росії завжди буде менш охоче йти за Путіним.

Французький дипломат закінчив свою доповідь словами про те, що в довгостроковій перспективі, як у 1962 році під час Кубинської ракетно-ядерної кризи, коли Микита Хрущов був змушений піти у відставку, Путін також може бути змушений піти у відставку лідерами ФСБ і військово-промислового комплексу, якщо міць Росії та її армії буде надто ослаблена.